

Izhaja razen nedelj in
praznikov vsak dan
ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani,
Francišanska ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglasi: Prostor 1 mm x
55 mm po K 1.50. Uradni
razgasi, poslano ter no-
tice isti prostor K 2.—.
Pri večjem naročilu
popust.

NAPREJ

Glasiło jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 240, za pol
leta K 120, za četrt leto
K 60, za mesec K 20.
Za Nemčijo celo leto K 312,
za ostalo tujino in Amerika
K 360.

Reklamske cene za list
so poštne proste.

Upravništvo je v Ljubljani
Francišanska ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Vlada trdno stoji...

POGAJANJA SE NADALJUJEJO.

LDU, Beograd, 2. marca. Dele-
gacija muslimanskega kluba je snoči
predložila svoje zahteve ministrskemu
predsedniku Pašiću, ki je odgo-
voril, da si iskreno želi sporazuma z
njimi. Včeraj se je potem v ministr-
skem svetu razpravljalo o zahtevah
muslimanskega kluba.

LDU, Beograd, 2. marca. Danes
zjutraj je bila seja plenuma zemljorad-
niškega kluba, kateri je predse-
doval Vojislav Lazić, ki je poročal
o poteku pogajanj z ministrskim
predsednikom. Ministrski predsednik
je stavil konkretne protipredloge
proti znanim 22 točkam. Volil se je
odbor 6 oseb, ki bo o njegovih pred-
logih razpravljala in nato o svojih
sklepih obvestila plenum. Klub je

sklenil, pridejati še eno točko, ki
zahteva, da se razveljavi naredba
podpredsednika dalmatinske vlade
dr. Desnice, po kateri morajo dalmat-
inska sodišča izvršiti potni listi iz-
tirjati pridelke od kmetov. Po miš-
ljenju kluba je ta naredba protivna
ministrskemu odloku z dne 25. febru-
arja 1919. Obenem zahteva klub, naj
se prekinejo vse obravnave in raz-
veljavijo vse tožbe v tej zadevi. Po-
poldne je odsek 6 članov imel svojo
sejo. Jutri bo plenum zemljoradni-
škega kluba razpravljala o predlogih,
ki jih bo sestavil odsek šestih čla-
nov. Zadeva dr. Vošnjaka, ki je v
ustavnem odseku glasoval proti klub-
u, še ni rešena.

Londonska konferenca.

LDU London, 2. marca. »Agence
Havas« javlja: Zavezniki so se vče-
raj sporazumeli o not, katero bodo
izročili nemški delegaciji kot odgo-
vor na njene protipredloge. Sogla-
sno so označili nemške protipredloge
kot nesprejemljive in odobrili
ukrepe, ki so potrebni vsled trmoglavo-
sti Nemčije. Nemško odposlan-
stvo se pokliče jutri popoldne, da se
mu naznanijo ti ukrepi. Medtem pa
meni poročevalec, da lahko v velikih
obrisih naznači točke dogovora, ki
so ga podpisali zastopniki zavezni-
kov takole:

1. Nemški predlogi so nesprejem-
ljivi. 2. Pariški dogovor mora služiti
za podlago razpravljanju, pri čemer
se bosta mogle obe dve stranki spo-
razumeti o možnosti izvedbe. 3.
Nemški delegaciji se stavi rok naj-
več 4 dni, da naznani, da je sprejela
pogodbo z dne 29. januarja 1921.
4. Če bi nemško odposlanstvo tega
dogovora ne hotelo podpisati, bi za-
vezniki zasedli dva renška premo-
govnika, čijih imeni morata ostati
tajni, dokler ne bi bila potrebna ta
vojaška akcija. 5. Če bi Nemčija še
dalje ostala trmoglavica, bi se poleg
tega ukrenile še gospodarske kazni,
kakor n. pr. zaplenba polovice do-
hodkov iz nemškega izvoza v za-
vezniške države in vpovstavitve po-
sebne carinske uprave, ki bi ločila
levi renški breg od Nemčije in ki bi
bila pod nadzorstvom reparacijske
komisije.

Te dve vrsti kazni vojaškega in
gospodarskega značaja, od katerih
bi se prva takoj izvedla, druga pa
čez nekaj časa, se naslanjata na pre-
stopke, ki ga je Nemčija zakrivila s
tem, da je kršila določbe versaille-
ske pogodbe, v kolikor se ji je doslej
dokazalo. Ti prestopki so bili po-
sebej veliki v vprašanju razorožitve
in dobave premoga. Vsota škod, ki
jo trpijo zavezniki, se doda not.

LDU London, 3. marca. Današnja
konferenca je bila končana ob 14.10.
Na konferenci je imel Lloyd George
dolga govora, ki je s svojo energijo in
močjo naredil globok vtis. Lloyd
George je izjavil, da so nemški pro-
tipredlogi zasmeh. Poudarjal je ab-
solutno odgovornost Nemčije za voj-
no napoved. Zagotavljal je, da za-
vezniki nasproti njeni, ki je v
Nemčiji splošno razširjeno, ne na-
tleravajo uničiti nemške države;
nasprotno njih predlogi so jako
ustrežni in primerni za zmoglost
Nemčije. Lloyd George je potem
našel po nemški vojski povzročena
opustošenja in je poudarjal potrebo
obnove opustošenih francoskih po-
krajinj.

Nemški minister dr. Simons je
odgovoril samo: Odgovorili bomo v
ponedeljek; vendar moremo že sedaj
reči, da ne poznate pravih čustev
Nemcev. Nasilne odredbe ne bodo
potrebne.

Iz vseh dosedanjih poročil, kate-
ra nam prihajajo večinoma iz franco-
skih virov, je razvidno, da se pri-
pravljajo antantni kapitalisti na nov,
naravnost roparski napad ne na
Nemčijo kot tako, ampak v prvi vrsti
na nemško delavstvo.

Kakšne posledice bo imel ta na-
pad, ako se res izvrši, na delavstvo
cele Evrope, o tem smo govorili že
včeraj.

Za danes naj dostavimo svojim
včerajšnjim opazkam o tem pred-
metu le še tozadevno resolucijo
mednarodne socijalistične konferen-
ce na Dunaju, ki je bila soglasno
sprejeta.

Ta resolucija se glasi:
Konferenca je vse mogoče posledice
pariške in londonske (antantne)
konference preiskala in jemlje izja-
ve neodvisne socijalistične stranke v

Protirevolucija v Rusiji?

LDU, Bruselj, 2. marca. Semkaj
je dospela brzobjavka iz Finske, ki
potrjuje vesti o protirevoluciji na
Ruskem. Mornarji in delavci so baje
napadli petrograjske vojsake.

LDU, London, 2. marca. Rusko
trgovinsko odposlanstvo trdi, da ima
direktno zvezo z rusko vlado in da
je popolnoma pooblaščen izjaviti.
Ja so vse vesti o kaki vstaji v več-
jem obsegu v Moskvi ali v Petro-
gradu ali v drugih mestih popolnoma
izmišljene.

LDU, Helsingfors, 2. marca. Pro-
tiboljševski pokret se je pričel naj-
brže že v terek. Ustaši so se po kr-
vavi borbi v petek polastili Vasilje-
vega Ostrova. Pri tem je bilo 40
maksimalistov ranjenih, 200 pa uje-
tih. Potrjuje se, da so se boljševske
čete branile poseči vmes in da je bi-
lo vsled tega pozvano vojaštvo iz
Karelje, naj vkoraka proti Petro-
gradu. Nezadovoljnost delavcev in
pomanjkanje živil je tudi v Moskvi
dovedlo do nemirov, vendar pa se
je tam mir vzpostavil, čeprav vlada
tamkaj med delavci velika nezado-
voljnost.

LDU, Stockholm, 2. marca. Iz
Helsingforsa poročajo, da se je sov-
jetski vladi posrečilo udušiti upor v
Petrogradu. V to svrhu so se upo-
rabile frontne čete.

Mi smo poročila, ki nam dohaja-
jo o Rusiji in o ruskih razmerah, na-
lišč sestavili tako, da sledi enemu
poročilu zopet poročilo z ravno na-
sprotno vsebino, tako da morejo naši
čitatelji uvideti, kako nejasna in ne-
gotova so ta poročila.

Kdo ve, kaj se danes dogaja v
Rusiji? Mar vedo to največji sov-
ražniki današnje Rusije — Francoz-
je? Ti vedo toliko kot mi — nič!

V zapadni Evropi je silno razšir-
jeno mnenje, da je glavno mesto dr-
žave srce države in glava države in
da mora to, kar se godi v glavnem

Nemčiji, neodvisne delavske stranke
v Angliji, francoske socijalistične
skupine in mednarodne strokovne
zveze na znanje, ker te izjave sve-
dočijo, da so se te organizacije s tem
vprašanjem temeljito bavile.

Ravno tako jemlje konferenca
na znanje predlog francoske stranke,
da se glede vprašanja o povrnitvi
škod nemške, angleške in francoske
stranke temeljito pogovore.

Konferenca smatra kot neodhod-
no potreben predpogoj za povrnitev
škod internacionaliziranje vojnih
dolgov.

Konferenca ugotavlja nesposob-
nost kapitalističnih vlad za rešitev
problemov, katere je vstvarila voj-
na. Ona svari delavstvo pred meto-
do hujkanja mas, katere se poslu-
žuje šovinistično časopisje.

Neizpolnjive zahteve antantnega
kapitalizma in zloraba strasti, katere
ravno te zahteve vzbujajo v Nemčiji,
morejo krizo le poostriiti in dovesti
do novega krvavega spopada.

Zato poziva socijalistična konfe-
renca vse socijalistične stranke, da
sklicujejo zbere in shode:

Proti vsaki nasilni rešitvi proble-
mov, katere je ustvarila vojna;

Proti vsem določbam, ki pogor-
šavajo bedno stanje nemškega de-
lavstva, in ki ustvarjajo pogubno
konkurenco delavstvu drugih držav;

Proti militarizmu in proti novim
vojskam;

Za uveljavljenje volje do miru
vsega delavstva;

Za splošno revizijo delavskih
pogodb;

Za samoodločbo narodov;

Za rešitev gospodarskih proble-
mov po principu mednarodne soli-
darnosti.

Prve take izjave se bodo vršile
po sklepu konference 13. marca t. l.
po vseh večjih mestih Evrope.

Iz ustavotvornega odbora.

DEBATA O SESTAVU BODOČEGA PARLAMENTA.

LDU, Beograd, 2. marca. Pred-
sednik dr. Ninčić je ob 9.20 dopoldne
otvoril 24. sejo ustavnega odseka.
Na dnevnem redu je bil člen 45, ki
govori o zasedanju in o sestavi na-
rodnega predstavništva.

Radikalec Ljuba Jovanović zahteva, naj se mesto izraza »narodno
predstavništvo« v naslovu in v čle-
nu samem rabi raje »narodna skup-
ščina«. Njegov predlog se sprejme.

Radikalec dr. Jovan Radonić
pravi, da iz ustave ni razvidno, ka-
teri državljani imajo pasivno volilno
pravo in kateri ne, in zahteva, naj
se to vprašanje reši v ustavi. Ker
so nekatere uradniške kategorije, ka-
terih službe so inkompatibilne s po-
slanskim mandatom, zahteva, naj se
tudi to vprašanje uredi. Meni, da je
treba dati vsaki skupini po 40.000
prebivalcev po en poslanski mandat.
Poslanske mandate je treba podaljšati
na pet let, ker nimamo senata.

Radikalec Ljuba Jovanović pred-
laga, naj se sestavi poseben odsek,
ki bo izvršil vse izpremembe, ki so
predvidene v načrtu vlade. V osta-
lem pa tudi on zastopa stališče po-
daljšanja mandatov skupščine radi
politične stabilnosti.

Minister za konstituantno doktor
Trifković se istotako strinja s pred-
legom posl. Jovanovića glede poseb-
nega odseka.

Demokrat Voja Veljković se tudi
izjavi za poseben odsek in zahteva,
naj se reši demokratski predlog o
manjšinah.

Nato se seja za pet minut preki-
ne, da se poslanci sporazumejo gle-
de kandidatur, ki bi vstopili v po-
seben odsek. Izvoljeni so bili radikal-

ci Ljuba Jovanović, dr. Radenić in
Milorad Vujičić, demokrati Voja Ma-
rinković, Juraj Demetrović in dr.
Oregor Žerjav, zemljoradnika Jovan
Jovanović in Avramović, za Jugo-
slavanski in Narodni klub dr. Duli-
bić, za muslimane Fehim Kurbego-
vić, za socijalne demokrate Divac,
za republikance Gjonović in za ko-
muniste Sima Marković. Naslednja
seja bo jutri ob devetih. Najbrže se
seja odgodi na pojutrišnjem, ker se
medstrankarski odbor še ni sporazu-
mel o vseh vprašanjih.

LDU, Beograd, 3. marca. Na da-
našnji seji pododseka ustavnega od-
seka za redakcijo členov, ki se nana-
šajo na narodno predstavništvo, se
je razpravljalo o pasivni volilni pra-
vici uradnikov. Dosegel se je spo-
razum, po katerem politični, finan-
čni, sodni in uradniški agrarne refor-
me ne morejo kandidirati, ako niso
podali svoje ostavke eno leto pred
razpustom narodne skupščine. Dr-
žavni svetniki, ministri na razpolo-
ženju in vsučilski profesorji morejo
obdržati svoje mesto. Izvoljenim
uradnikom se dovoli dopust, toda ne
dobivajo plače, dokler dobivajo po-
slanske dnevnice.

Takoj po seji ustavnega odseka
se je sestel poseben odsek, ki je raz-
pravljalo o številu poslancev. Pred-
log, naj bi tvorilo skupščino 300 po-
slancev, je bil odklonjen. Sprejet pa
je bil predlog, naj dobi vsakih 50.000
prebivalcev po enega poslanca. —
Vprašanje o volilnem proporu in o
pasivni volilni pravici uradnikov je
ostalo še nerešeno.

Duščea atmosfera v tovarni dušika v Rušah.

Nacionalizirana čifutska podjetja
so skrita pod famozno besedo »na-
cionalizacija«, ki deli profite z do-
mračni (gospod veleposlanik v Pra-
gi!) kar kapitalistom (Rosenbaum,
g. veleposlanik lepa družba!) ugaja,
da pod to firmo s svojimi delavci in
nastavljenici uganjajo čistične burke,
ki presegajo vse meje. Plače, ki jih
plačuje ta gospoda, so tako nizke,
da bijejo vsaki socialni pravičnosti
v obraz. Samo par slučajev: najbolj-
ša plača ing. tehničnega vodje znaša
mesečno 2500 K, knjigovodja, ki ga-
ra že deset let, ima K 1700.—; to so
najvišje plače, vse ostalo uslužben-
stvo ima manj, tja do komptoristk,
ki imajo reči in piši po 300 K, tako,
da so te revice prisiljene, abonirati
se po dve skupaj na hrano v kantini.
Te plače imajo pa šele od 1. julija
1920 ko so bile plače zvišane za 80
odstotkov. Kakšne so bile plače pred
povišanjem, si lahko izračuna vsak
sam. Interesantno je še sledeče:
Pred poviškom plač je znašala cena
karbida 6 K kg in je pripadlo od tega
zneska reči 6 vin. na uradniške plače
in 15 vin. na delavske plače. Po po-
višku plač bi odpadlo na kg 13 h.
oziroma 40 vin. teh upravnih stro-
škov, karbid pa se ni podražil za 17
vinarjev nego za 44.20 K pri kg. Di-

videnda zadnjega leta znaša 15 %.
Da bo ta v prihodnjem letu še večja
je osrednja vladna oprostila karbid
izvozne carine...! Delavci in na-
stavljenice pa, ki prosijo samo to, da
se jim da vsaj ekstenčni minimum,
odpravljajo gospod glavni ravnatelj
(famozne nacionalizacije!) s takim
cinizmom, kakršnega človek naleti
samo pri kreaturah Rosenbaumovega
kalibra. Čifutska gospoda se pač za-
veda veleposlaniškega vpliva. Opo-
zarjamo merodajne oblasti na go-
spodo v Rušah! Delavcem in uradni-
štvu pa svetujemo samo eno: orga-
nizirajte se v skupno fronto.

Gospodu veleposlaniku v Pragi
Iv. Hribarju pa povemo, da so tisti
časi minuli, ko je bil še on ljublan-
ski župan in je uslužbenec, smatral
za »Vierter-klasse Volk«. — Gospod
vleposlanik, mi smo danes bolj na-
cionalni, kakor Vi to mislite, ker
odločno obsojamo početje veleposla-
nika, ki čifutskim milijonarjem po-
maga na rovaš uslužbencev polniti
žepa s tako nacionalizacijo. Kom-
panjonoma veleposlaniku in čifutu
Rosenbaumu hočemo pa že še dolo-
vedati, da je organizacija zasebnih
uradnikov tudi faktor, s katerim je
treba računati in ga priznati kot ta-
kega. Toliko za danes!

Politične vesti.

+ Mimogrede. Beremo v pariškem
»Radicalu«: Diaz, minister za trgovino in
obrtnost, je sprejel M. Kukovtza (kdo bi
spoznal pod tem barbarskim plaščem slo-
venskega pošteniaka — dr. Kukovec!), ki
se nahaja mimogrede v Parizu. Pogovor
je nanesel na trgovinski dogovor, ki ga
pripravlja med Francosko in Jugoslavijo.
— Minister Kukovec potuje na Angleško,
mimogrede se je oglašil iz »vljudnosti« pri
francoskem trgovinskem ministru. Tačas
smo dobili v Beograd novega poslanika iz

Pariza, ker se prejšnji ni — izkazal. Če
ne vidite v vsem tem nič sumljivega, pre-
berite še enkrat v »Napreju« z dne 23.
feb. prvi telegram!

+ Nova banka v Beogradu. Začasni
finančni komite ministrstev je odobril načrt
srbsko-švicarske banke s sedežem v Bel-
gradu. — Nova banka še ni nič zaslužila,
so pa ljudje, ki so pri njej že »zaslužili«,
+ Wilsonovo slovo. Kakor poroča
»Matine« iz Newyorka, se je včeraj pred-
sednik Wilson v Beli hiši poslovil od čla-
nov svojega ministristva. V svojem govoru
je omenil vse važne dogodke iz njegove
predsedništva in izjavil, da se Ameri-

Iz stranke.

Diskusijski večer se bo vršil zo-
pet danes dne 4. t. m. ob 20. uri v
mali dvorani »Mestnega doma«. Z
ozirom na važno debato, pričakujmo
polnoštevilno udeležbo.

ka ni mogla ogniti rdečelzbi pri svetovni vojni. Wilson je opravičil postopanje vlade pri vstopu v vojno. Naposled se je poslovil od vsakega posameznega ministra in je, oprt ob palico, zapustil kraj svojega delovanja. — Kadar se poslavljajo pri nas ministrski predsedniki, se niti ne opira ob palico, ampak vsak se naslanja na strano večino v parlamentu!

Poljsko-romunsko bratstvo. V Bukarešti je prišel poljski minister zunanjih zadev knez Sapieha, da uredi z Romunsko vprašanje političnega in vojnega sporazuma. — Ni vruga, da bi se bojaželni sosedi enkrat ne sporazumeli! Romunska vlada je že »našla« dokaze boljševskega rovarjenja proti svoji državi; ukrajinski poveljnik Rakowski, pravzaprav rumunski državljani, je baje že sestavil posebno romunsko sovjetsko vlado, katera kar dočakati ne more, kdaj bo razpolagala z visicami, ki jih je general Avarescu postavil za boljševške agitatorje. Lepe stvari so to! Ampak kakor je čisto pravilno pripomnilo »Jutro« takrat, ko se je zavzelo za protidržavne elemente: Naša vlada naj pazi, da se ta lepota ne naseli med nas, kjer je lepote že itak preveč!

Konferenca strokovnih komisij Norveške, Danske in Švedske se je vršila skupno s finskih organizacijami v Stockholmu. Obravnavala je položaj na delovnem trgu in je odklonila znižanje mezd, dokler se zniževanje cen ne ustali. Olenem pa zahteva nadzorstvo delavstva na vodstvo zavodov in vpliv nanj.

Število strokovno organiziranega delavstva. Delavski urad Zveze narodov konstatira v brošuri o strokovnih organizacijah, da je znašalo število strokovno or-

ganiziranega delavstva v l. 1919 33 milijonov, dočim jih je bilo v l. 1910 le 11 milijonov.

Španska socialistična eksekutiva je zaslila poročila španskih delegatov, ki so bili v Moskvi in je sklenila predložiti strankinem zboru, ki se vrši 25. t. m. predlog, da odkloni 21 moskovskih pogojev ter da se načelno pripoji akciji obnoviteljev. Ako pa bi bila ta dva predloga odklonjena, bi odbor predlagal, da naj stranka počaka do ustanovitve enotne socialistične Internacionalne.

Zbor Zveze komunističnih skupin v Češkoslovaški republiki sklicujejo na 20. marca v Prago. — Na 12. in 13. marca sklicujejo v »Ruden Pravu« čsl. komunistične žene svojo konferenco v Karlin s sledenim dnevnim redom: Organizacija in taktika, III. Internacionala, parlamentarizem, delavski svet, notranje zadeve.

Komunistični fašisti. Iz Prage poročajo, da so v četrtek teden v Bratislavi na Slovaškem vodili komunisti v tiskarno nemškega soc. dem. lista »Volksrecht« in tam razmetali stavek. Ko so se pripravljali da poškodujejo še stroje, jih je policija presenetila in jim vandalstvo preprečila. Kakor znano, je ta tiskarna vedno bojno »poročilo«. Že v začetku, ko so se v njej tiskali še desničarska »Volksrecht« in levičarska »Volksstimme«, so posnemali bratislavski komunisti svoje brate v Pragi in so podili iz tiskarne enkrat »Volksrecht« enkrat pa »Volksstimme«. Boj je bil neprestan. In zd se, da moskovski fašisti ne mislijo nehati. — O, delavstvo, kdaj boš uvidelo, da bješ boj samo proti sebi.

Stranka zbor čsl. narodne demokracije se vrši od 26.—28. t. m.

zbor E. Adamiča, M. Rožanca ter Z. Prelovca. Naročajo se lahko pri društvu, dobe se pa tudi v ljubljanskih knjigarnah. — Za leto 1921 je društvo založilo 5 veselih pesmi (za moški zbor) Emila Adamiča na besedila Iva Pernizija in Cvetka Golarja. Naslovno stran je naslikal Maksim Gaspari. Pesmi bodo v kratkem dotiskane.

Vidovčan. Izšla je 2. številka tega lista za kulturno orijentacijo jugosl. napredne. Ima precej zanimivo vsebino. Izhaja dvakrat mesečno.

Monumentalna izdaja češkoslovaških narodnih pesmi. Za sodelovanja najodličnejših literatov, glasbenikov in narodopiscev bo izdal »Zavod za narodno pesem« zbirko okoli 20.000 češkoslovaških narodnih pesmi. Zbirko bo otvoril zvezek balad, ki sta ga priredila docent slovanskih literatur dr. J. Horak in glasbeni skladatelj Leoš Janáček.

Organizacijski vestnik.

Iz strok. organizacije.

Osrednje društvo živilskih delavcev, podružnica Celje. Mesečna seja bo v nedeljo 6. marca ob 9. uri predpoldan v gostilni Ban Jelačič. Predsednik je dr. J. Horak. Določnost vseh odbornikov je, da se seje udeležijo, ker so važne točke na dnevnem redu.

Vestnik Svobode.

Pevci! Pevski zbor »Svoboda« ima vajo danes ob pol 8. zvečer v Sel. ul. Pri delu naj vsi ki so se kdaj javili in vpisali. Kdor ne pride, se izključuje, če ne more dovolj utemeljiti svoje odsotnosti. Treba nam je discipliniranega zbora in člani, ki se svojih dolžnosti ne zavedajo, ne spadajo med nas. — Sprejemajo se še vedno novi člani, na kar opozarjamo vse naše delavstvo.

Del. izohr. zveza »Svoboda« podružnica Celje vabi vse svoje člane, da se udeležijo zborovanja dne 6. marca t. l. predpoldan ob 9. uri v gostilni Zeleni travnik. Ker je zadeva zelo važna, prosimo točne udeležitve. — Odbor.

Sportni klub »Svoboda« v Celju vabi na zaključni plesni venček plesne šole, ki se bo vršil v soboto, dne 5. marca zvečer v veliki in mali dvorani hotela Union. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina za člane 15 K za nečlane 20 K. Za kotiljone je od strani kluba poskrbljeno. Igra popolna železničarska godba. Konec ob 4. uri zjutraj. — Odbor.

Zadružništvo.

Prva delavska pekarna v Ljubljani naznanja vsem cenjenim sodelavcem, da je pričela s svojim obratom v drugi polovici meseca novembra. Podjetje uspeva kar najbolje. Izdeluje vse vrste peciva belo in črno. O kakovosti kruha naj se vsak posameznik prepriča. prodaja se povsod, kjer vidite tablico v izločbi. Vabimo Vas, da pristopite kooperativno k temu velevažnem delavskemu podjetju. Delež znaša K 100.— in K 2.— vpisnine. Zamorete pa plačati delež tudi v tedenskih obrokih po K 10.— tako, da je vsakomur mogoče podpreti ta velevažni produktivni faktor v našem delavskem zadružništvu. Pristopne izjave se dobe po vseh ljubljanskih prodajalnah konsumnega društva za Slovenijo. Sodrugi pristopajte v obilnem številu! I. redni občni zbor zadruge bo v četrtek, 10. marca, ob 7. uri zvečer v prostorih Nakupovalne zadruge.

Gospodarstvo.

Trošarinski predpisi. Delegacija ministrstva financ je izdala zakon o državnih trošarinih, trošarinskih pravilnik in pravilnik o trošarini na vino v Sloveniji v ročni knjižici pod naslovom »Trošarinski predpisi«. Trošarinski pravilnik in pravilnik o trošarini na vino sta natisnjena po stanju dne 1. decembra 1920, torej v sodaj veljavni obliki. Izvod stane 30 K. Naročila in denar (po pošti ali v gotovini) sprejema izključno le »Gospodarski urad delegacije ministrstva financ v Ljubljani«. Če se pošlje denar po pošti, naj se pošlje vedno s pošto nakaznico ne pa morda s pošto položnico na naslov delegacije.

Tvernice za rotacijski papir. V Krapini se osnuje velika in moderna tvernica za izdelovanje rotacijskega papirja. Glavnica znaša 2.000.000 kron. Ta tvernica bo izdelovala tudi druge vrste papir.

Zopet nova banka v Ljubljani. Minister za trgovino in industrijo je dovolil Ljubljanski kreditni banki, Jadranski banki, Kreditnemu zavodu, Slovenski eskomptni banki v Ljubljani in Mariborski eskomptni banki ustanovitev nove banke pod imenom »Jugoslovanska zavarovalna banka« s se-

dežem v Ljubljani. Osnovna delniška glavnica je 10 milijonov kron.

Češko-italijanska trgovinska pogajanja. »Tribuna« doznava, da vsebujejo češkoslovaško italijanska trgovinska pogajanja točke glede tržiške luke, glede prometa in glede kredita, ki ga bi Italija dala Češkoslovaški.

Direktni osebni promet na Donavi med Bratislavo in Beogradom. Te dni je bil v Bratislavi generalni ravnatelj srbske paroplovne družbe, ki se je pogajal z ravnateljem češkoslovaške podonavske paroplovne družbe. Sklenjeno je, da uvede srbska paroplovna družba direktni osebni promet med Bratislavo in Beogradom, ne da bi parniki pristali na Madžarskem.

Avstrija neprestano tiska novčanice. Mnogo novčanice Avstro-Ogrske banke, ki so v prometu, se je od 23. januarja do 15. februarja povečala od 33 na 35 milijard K.

Spridlo padanja cen železa in jekla so clevelandski delavci dovolili, da se jim zniža plača za dva šilinga na dan.

Po svetu.

Novo zavarovalnico si bodo ustanovili češki socialisti po zgledu dobro prosperujoče zavarovalnice čsl. socialističnih demokratov »Čechoslovaška«. Zavarovalnica bi imela 2.000.000 Kč akcijskega kapitala in bi se imenovala »Republikanska ljudska zavarovalnica, d. d. v Pragi«.

9 milijard frankov deficita izkazuje za lansko leto po uradnih poročilih francoske železnice.

Perzijski kozaki so zavzeli Teheran in zrušili tamošnjo vlado. Vstaja je nacionalnega značaja in bo napravila Angležem še marsikateri sivi las.

Evharistični kongresi od kojih se je poslednji vršil l. 1914 v Lourdu, bodo zopet obnovljeni. Predsednik kongresa namurski škof Heylen je predlagal papežu, da se prihodnji vrši letos na jesen v Rimu.

Vrženje na cesti. Švicarska policija je odkrila ob nemško-švicarski meji podzemeljski sistem cesti, s katerimi so verizniki vtihoapljali na Švicarsko venike množine nemškega ter avstrijskega zlatega in srebrnega denarja, kokaina, saharna itd. Verizniški banki so tudi že prišli na sled.

Najnovelše kapitalistične spletakarije v Ameriki. Ameriško kapitalistično sodstvo si je v zadnjem času izmislilo čudne metode v boju zoper delavsko strokovno organizacijo. Če je bila kaka stavka, obtožili strokovne voditelje delavstva zaradi »izsiljevanja!« — Delavci torej naj bi postali kratkoročno sužnji, ki naj bi ne smeli ziniti besede, da se jim izboljša življenje!

Dopisi.

Dobrava pri Jesenicah. V elektrodni tovarni K. J. D. je dne 23. febr. ponesrečil na cirkularni žagi delavec Grelja Miha. Bivši ruski ujetnik, rod. dom Ukrajine. Ko je nekaj okrog žage manipuliral, ga je ista močno poškodovala na vseh prstih leve roke, tako da bo dalje časa za delo nesposoben; nahaja se v domači oskrbi. K tej nesreči bi pripomnili, da nima tovarna za slučaj nezgod prav nobenih bombaževih obvez, temveč samo papirnate, tako da se ponesrečenca še za prvo silo ne more obvezati. Nadalje pripominjamo, da omejena žaga že eno leto kliče obrtnega nadzornika kakor še marsikatera druga naprava v tovarni, »ali njega ni!« Ravno tako kličejo delavska stanovanja po zdravstveni komisiji (barake v Lebringu so bile pravcarke Vile, napram Dobravskim delavskim barakam). Naše poslance opozarjamo, da si ob priliki tovarno na Dobravi kakor tudi delavska stanovanja ogledajo ter tako dobijo jasno sliko zapuščenega delavstva. Vam sodr. v strok. organizaciji pa kliče mo. krepko na noge v strogi solidarnosti, proč z osebnimi interesi, ker čakajo vas na Dobravi še težki boji, katere boste premagali le s strogo disciplinirano strokovno organizacijo!

Celje. (S seje gerentskega sosvetja celjskega.) V seji dne 24. februarja je svet pokopal akcijo za zgradbo dveh projektiranih hiš. Po informacijah in izjavi ministra dr. Kukovca nima država v svrhu takšnih akcij nobenega denarja, mesto samo pa tudi nima virov. Iz teh razlogov je akcija zaenkrat pokopana in stanovanjsko vprašanje ostane ne rešeno. Apelliralo se bo še na zasebni in bančni kapital. Želeli bi, da ta apel ne zadene na gluha ušesa. In občine Okolica Celje obiskuje mestno osnovno šolo 316 otrok. Zahteva se za vsakega otroka iz okoliške občine prispevka 300 K letno. Določ se tudi najemnina za razrede okoliške šole v stari gimnaziji. Prijavljenih je 13 enovprežnih, 20 dvovprežnih koč in 5 avtomobilov, na katere se po ljubljanskem vzoru določi občinska

doklada. Za enovprežne po K 500.—, za dvovprežne po K 800.—, za avtomobile po K 2000.—. V najem se dajo mizarski zadrugi za 6 let prostori na Bruckovem posestvu, ki jih je imel dosedaj v najemu mizar Veho-
var. Prošnja brivca Termanna, ki je stanoval v Celju 21 let in je poznan iz prejšnjih časov kot mireni človek, za sprejem v domovinsko zvezo se je, izvzemši soc. glasove, odklonila. Sosvetnik dr. Kalan predlaga, da se naj ravna pri vseh sličnih prošnjah načelno enako ter se prošnje odklanja. Ker baje javnost to zahteva (okoli Nove Dobe. Op. ur.) Predlog je bil sprejet. Sosvetnik sod. Keren protestira proti postopanju napram nemškimi državljanom, posebno pa proti ljudem, ki nimajo ničesar drugega kakor svojeroke, s katerimi si kruli služijo. Stanovanjska komisija je brivcu Termannu odpovedala stanovanje in lokal, ne da bi mu drugo stanovanje nakazala; s tem mu je vzela vsako možnost preživljanja. Naj bi se vsaj, če že inozemci pri nas ne smejo živeti, dal daljši rok, da svoje reči prodajo ali se orientirajo, kaj naj store. Gospodje ga tolažijo, da mu ni treba od tod, pa kaj naj človek začne, če nima stanovanja in ne lokala, v katerem si je 20 let kruh služil? V naši državi vlada danes velikanška kriza. Tisoče in tisoče slovenskega delavne-
ga ljudstva gre s trebulom za kruhom v inozemstvo in to največ že po stari navadi v Avstrijo in Nemčijo. Da bodo naši rojaki proletarci za vaše grehe morali največ trpeti, to je jasno. Z bogataši se pa tukaj in ravno tako kakor tam, čisto drugače postopa. Zaraditega je stavil predlog, da se gosp. Termannu da 6-mesečni rok za izpraznitev stanovanja in lokala in se naj o sklepu stanovanjske komisije obvesti. Predlog je bil soglasno sprejet.

Sport.

Hokejsko prvenstvo Evrope na Švedskem. Po dobi brzotvaki se je končala prvenstvena tekma Češkoslovaška — Švedska 4 : 6, polovica 1 : 4.

Italija zmaga nad Francijo 2 : 1. Igrano v Marsellu pred 15.000 igralci. Francija vodila do polovice 1 : 0, Italija je zmaga nato z odločno igro.

Društvene vesti.

Zadruga kramarjev in branilcev prosi, da se naj blagovolni na njo naslovljene dopise dostavljajo gospodu Antonu Bucku na stojnici, Pogačarjev trg. Člani dobijo tudi tam potrebne informacije, lahko plačajo članarino, in se tudi sprejmejo novi člani. Alojzij Glavnik, tč. zapisnikar.

Urarska popravilna delavnica.
Slavnemu občinstvu naznanjam, da sprejemam vsa v to stroko spadajoča dela ter jih izvršim em točno, solidno in po konkurenčnih cenah. Se priporočam z odličnim spoštovanjem
Iv. Seliskar, urarski mojster, Ljubljana, Pot v Rožno dolino 10.

Strojniki
ob enem ključavnikiar
prednost imajo oni kateri so zmorni
montaže in elektrike
in delavke
mlajše spretnosti za zavijanje se sprejmejo
v Kolinski tovarni v Ljubljani.

UČITELJSKA TISKARNA
LJUBLJANA, FRANCISKANSKA ULICA ŠTEV. 6
REGISTROVANA ZADRUGA z OMEJENIM ZAVEZOM
TISKOVINE ZA SOLE, ZUPANSTVA IN URADE. NAJMODERNEJŠE PLAKATE IN VABILA
ZA SHODE IN VESELICE
LETNE ZAKLJUČKE
NAJMODERNEJŠA UREDBA ZA
TISKANJE CASOPISOV, KNJIG,
BROŠUR ITD.
STEREOTIPIJA. LITOGRAFIJA.

Dnevna kronika.

Odpuščen iz službe. Kakor se nam poroča, je bilo že oziroma bo odpuščenih v doglednem času zopet nekaj slovenskih uradnikov iz državne službe. Ti gospodje so službovali v Beogradu. — »Kulturni delavci«, ki so podpisali izjavo za avtonomijo, naj se torej nikar preveč ne boje — bodo kmalu zopet doma, ker »beogradska porodica« takih trdih kosov mesa ne enese. — O stvari sami bomo pa rekli še kakšno, ampak prav čvrsto in dobeho, kakor hitro dobimo podrobnejša poročila. Na tozadevni članek opozarjamo ljubljansko cenzuro že vnaprej, da ne bo g. cenzor rekel, da smo nekulturni in zavratni zaplot-njaki.

Akademski dom na Gradu. V sled stanovanjske misli se ustanovljajo v vseh univerzitetnih mestih »Akademski domi«, ki nudijo za znižane cene akademikom stanovanja. V Ljubljani so spravili dijake prvo leto v hotel Tivoli, ki je tem zahtevam tudi odgovarjal. Ker pa je bil morebiti dohodek z »Ak. domom« v primeri z oddajo hoteljskih sob očitno premajhen in je imel ta gospod dobre zveze z mestnimi funkcionarji, so vrgli te akademike enostavno na cesto s pretezo nekih »nemoralnih incidentov« in motenja javnega mira. Morale so jih postati učiti na grad, kot na kako zdravilišče in s tem so bili ti ljudje mnenja, da store s tem dobro delo tudi v blagljeničnem oziru. »Na gradu veje svež planinski zrak, katerega je normalen ljubljaničan le parkrat v življenju deležen, in hoja na grad krepi tudi tolo naše mladine. Krepite se »na zdar! To je mentaliteta teh očakov, ki se še v spanju cedijo znanost tega dobrega dejanja in najbrže vsako jutro pričakujejo zahvalnih deputatov — od svoje hube mladine. A čudno, mladina ni nič kaj zadovoljna s to dobroto. Od večkratnega dirjanja vsak dan na Grad se sicer krepijo mišice, a tem hule trpe zato podplat. Sobane po vojaško natlačene in večalske, ali bolje ciganske preprostost v njih jim jemlje vsakršno romantično navdahnjenost, ki jim jo pripisujejo gospodje, in šuširanje v večjih zborih tudi ne prinese zažene sadu. Zato so nezadovoljni, mesto da bi bili hvaležni in pri njih ni dobri besede za svoje dobrodelnike. Na drugi strani pa bodo najbrže gospodje jako razočarani nad nehvaležnostjo take mladine. Kako se naj reši ta problem? Najbolje takole: Obe stranki naj zamenjata vloge. Gospodje očaki naj odrinejo na romantičen sanatoričen Grad, akademiki pa v moderno Ljubljano. Nezadovoljnost in zadolžnost ne spremembe bosta rešili ta problem. Najskrajnejša levica je celo predlagala, da bi se v svrhu boljšega sporazuma povežbo gospoda Dolničarja in Tavčarja v ta najhvalejši sanatorij, in tamkaj snokari s silo pridržala vsaj nekaj tednov ob deženjih in sopoili akademike kuhinje in ju nato pomljena pustilo v mesto. Gorski zrak, dnevna lahka atletika, obilna družabnost bi jim sigurno koristila. Medicini so celo mnenja, da bi vplivala ta kura bolje od Steinachove.

Volitev učiteljskih zastopnikov v višji šolski svet v Ljubljani se morajo izvršiti do 18. marca t. l. ter vse glasovnice oddane potam šolskih vodstev in ravnateljstev poverjenstvu za uk in bogočastje v Ljubljani do 31. marca t. l. V skupini A ho voljo vsak učitelj srednjih šol in učitelj enega zastopnika in enega namestnika, v skupini B pa ho voliti vsak učitelj

meščanskih in ljudskih šol dva zastopnika in dva namestnika. (Uradni list št. 22.)

Carinarna na Rakeku. Ker so Italijani že zapustili Rakek, se ustanovi tam carinarnica. Italijanska carinarnica bo v Postojni.

Protestni shod proti načrnu ustanavljanja potrošaških zadrug sklicuje »Zveza potrošniških organizacij v Ljubljani« na nedeljo 6. t. m. ob 10. dopoldne v Mestni dom.

Za pogorelce v Osojniku je nabral evangolijski župnik g. Herbert Lange med svojimi verniki 766 K in jih izročil mestnemu magistratu. Srčna hvala!

Pt. ljubljanski gledališki abonenti se opozarjajo, da se vrše operne predstave v tekočem letu še v l. polovici sezone 20.—21. Prva predstava v drugi polovici je v soboto 5. t. m. v drami za red B. Prosi se, da se abonentu do sobote podaljša, drugače se oddajo sedeži drugim reflektantom.

Promet brzovlakov Dunaj — Zagreb in Praga — Trst, ozir. Beograd se vzpostavi. Obratno ravnateljstvo južne železnice objavlja: Pričeni v nedeljo 6. marca se vzpostavi promet brzovlakov na progi Dunaj—Trst—Zagreb in Praga—Trst—Zagreb, oziroma Beograd. Prvotni bodo vozili vlaki v tej smeri v torek dne 8. marca.

Državna posredovalnica za delo. Pri vseh podružnicah »Drž. posredov. za delo« v Ljubljani, Mariboru, Ptaju in Murski Soboti je iskalo v preteklem tednu od 20. do 26. februarja 1921. dela 188 moških in 59 ženskih delavskih moči. Delodajalci so pa iskali 197 moških in 121 ženskih delavskih moči. Posredovanj se je izvršilo 110. — V delo se sprejmejo: blapci, dekleta za polje, ključavničarji za izdelovanje orodja, kovinski brusarji, sodarji, opekarji, usnarji, železohvarji, kolarji, mizarji, kovilničarji, sluhiljci, kuharice, vzgojiteljice, vajenci, vajenke itd.

Kulturni vestnik.

Repertoar Narodnega Gledališča v Ljubljani.

Drama:

Petek, 4. marca: Golgota, D.
Sobota, 5. marca: Bajka o volku, B.
Nedelja, 6. marca: Bajka o volku, izv.
Ponedeljek, 7. Golgota, C.

Opera:

Petek, 4. marca: Mignon, Gostovanje zopoda Julija Betetta, E.
Sobota, 5. marca: Dalibor, Gostovanje gospe Milene Šugh-Stefanacove, A.
Nedelja: Mignon, Gostovanje gospoda Julija Betetta, Izven.

Slovenska Matica. Tretji in četrti snopič drugega letnika »Casopisa za slov. jezik, književnost in zgodovino« sta v skupnem zvezku izšla. — Ker so cene tisku tekom lanskega leta znatno narasle, je Matica kot založnica primorana, zvišati letno naročnino »Casopisa« na 60 kron. — Prosimo dosedanje naročnike, naj doplačajo v vabilo nove, naj se priglase v čim večjem številu, ker je še mnogo izvodov »Casopisa« na razpolago.

Nove skladbe. Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« je izdalo samospelne za en glas s spremljevanjem klavirja Antona Lavčevca »Pesmi samote« in tri lahke moške